

Scénář Jaroslav Kopáček

ZŠ Bodláka a Pampelišky Jičínsko: Anna Fürstová, Theodora Šturmová, Emma Müllerová, Anna Rudišová, Bruno Hradílek pod vedením Mgr. Dominiky Novákové

„Do školy přišlo gestapo, otce zatkli a my už jsme ho neviděli.“

Jaroslav Kopáček dostal jméno po svém otci, který byl profesorem českého a francouzského jazyka na místním reálném gymnáziu a zároveň starostou sokolské župy. 1. 9. 1939 ho odvedlo gestapo a devítiletý Jaroslav zůstal sám se svou matkou a dvanáctiletým bratrem Jiřím. V tomto těžkém období se ukázala dobrosrdečnost sousedů.

„Anonymně někteří a nevím kdo, tu jsme za vraty měli zajíce, tu kus nějakého másla, tuku, a tak dále, maminka nikdy nevěděla, od koho zcela anonymně jí pomáhali, tímto způsobem.“

Během tuhé zimy roku 1941 zemřel Jaroslavův bratr Jiří na zánět mozkových blan, což byla pro rodinu tragická ztráta. V létě téhož roku se otec snad i na žádosti matky o propuštění koncentračního tábora vrátil. Roku 1943 manželům Kopáčkovým se narodil syn Ilja. Když byl Iljovi rok, přišla další rána.

„V roce 44 byl otec zatčen podruhé a to bylo horší, protože ho zatkli a seděl tady v Kartouzích a vyslýchali ho. Vrátil se trošku potlučen.“

Důvodem zatčení byl údajně v Praze nalezený lístek se slovy: 'S Kopáčkem lze počítat.' Po čtyřech měsících věznění otce propustili a válka skončila za pár měsíců.

Jaroslav Kopáček byl od mládí vášnivým sportovcem. Aktivně lyžoval. Trénoval na kopci Zebín v Jičíně a jednou týdně jezdil do Krkonoš. Roku 1949 se dokonce účastnil mistrovství republiky v Harrachově, kde skončil sedmý.

„Samozřejmě nebyly vleky. Takže to bylo lyže na záda a vyšlápnout tu sjezdovku nahoru. Tak jsme za den to dokázali třikrát sjet třikrát vyjít nahoru.“

Od roku 1947 se také začal věnovat létání a tato vášeň mu vydržela po celý život. Po komunistickém převratu v únoru 1948 létání na rok zakázali všem, kdo nebyli členové komunistické strany.

Největším zklamáním byl ale pro Jaroslava zákaz účasti na mistrovství světa v Jižní Americe. Tehdy se všechny výjezdy na západ řídili účastí týmů Sovětského svazu.

„Příklad Argentiny mistrovství světa, kde bylo všechno zařízeno, že jsme měli jet. Dokonce měl jsem jet i já jako meteorolog. Protože nakonec Sověti nejeli, tak ten zájezd se škrtnul.“

Vášeň pro létání se promítla i do výběru pamětníkova budoucího povolání. Vystudoval meteorologii a věnoval se jí i v letectví. Získat místo v oboru po ukončení vysoké školy v roce 1953 nebylo vůbec jednoduché. V Hydrometeorologickém ústavu mu ale zaměstnání slíbili.

„V půlce srpna mi přišel dopis, ať na to místo zapomenou, že z kádrových důvodů nevyhovuju a že mě jaksí nemohou přijmout.“

Jaroslava Kopáčka nakonec přijali jako asistenta na katedře Meteorologie a klimatologie, kde celý život učil. Česká meteorologická společnost mu 6. října 2024 udělila Cenu profesora Stanislava Hanzlíka za celoživotní přínos.

A co vzkázal budoucím generacím?

„Aby četli. A také, aby sportovali a hlavně, aby spolu lidé trávili čas. Bez telefonů a bez elektroniky.“